

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL II.

Nr. 157.

Brașov, Duminecă 17 (29) Iulie

1888.

„Gazeta” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Brașov, 16 Iulie st. v. 1888.

In 24 Iulie st. v. (5 Aug. st. n.) se va ține în orașul Abrudă adunarea generală a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, unde inteligența română intrunită din toate părțile va auzi raportul general despre mersul societății, va chibzui mijloace pentru propagarea culturii în popor și va asculta discursurile de ocaziune, ce vor fi rostite de către membrii societății.

Importanța acestor adunări anuale este netăgăduită. Ea apare însă îndoit de mare acum, când trăim în nise împrejuri și timpuri, care fac atât de anevoioase stăruințele noastre pentru lățirea culturii în popor. Astăzi mai mult ca orî și când se sîmte trebuința neapărată, ca membrii Asociațiunii să strîngă legătura morală între ei și în deosebi să stăruiască din răspunerii ca toți fi națiunii, cari prin nivelul culturii lor sunt chemați de a fi conducătorii firesci ai poporului pe calea progresului, să îmbrățișeze cu toată căldura inimii opera salutară ce și-a pus-o ca țintă Asociațiunea.

Acastă îmbrățișare e cu atât mai mult reclamată de interesele propășirii noastre, cu câtă sunt încă modeste rezultatele dobîndite până acuma de „Asociațiunea transilvană” dela înființarea ei din anul 1861 încôce.

Nu avem decătă să aruncăm o privire în jurul nostru și să vedem cum lucră celelalte națiuni conlocuitoare pentru înaintarea și lățirea culturii lor, spre a ne convinge câtă de multă ne-a mai rămas nouă să facem, ca să putem susține concurența cu ele pe acest tărîm.

E vorba aici înainte de tôte de procurarea mijloacelor intelectuale și materiale pentru a înlesni ajungerea scopului. Și acesta nu se poate face nicăiri și în nici un feliu de împrejurări fără încordarea și concentrarea puterilor.

Cu câtă mai mare însă nu trebuie să fiă această încordare și concentrare la noi Români, cari am fost și suntem așa de multă neglijeați de sôrte, și cari tocmai acum trecem prin nișce timpuri atât de grele. Ceea ce în timpuri mai ușore am lucrat și am contribuit pentru prosperarea instituțiilor noastre de cultură nu mai poate fi indestulitor pentru vremile de azi, cari pretind o încordare și o muncă îndecită.

O asemenea muncă nu se poate însă sêvêrși, decătă numai cu ajutorul puternic al însuflețirii naționale. Și ca să fiă acesta însuflețire, se cere înainte de tôte unitate de vederi și de acțiune între cei ce sunt chemați a îndeplini lucrarea temeinică și durabilă în agrul culturii naționale.

Cu însuflețire trebuie să alergăm la locul întrunirii, bătrîni și tineri, decătă este ca să dobîndim un succes deplin.

De rîndul acesta membrii Asociațiunii nu vor mai întelni la masa cea verde în truntea adunării pe președintele și vicepreședintele lor, a căror pierdere o deplângem cu toții, căci au fost o podobă și un puternic sprijin al Asociațiunii.

Lipsa lor însă, se nu-i descuză, ci dimpotrivă se-i îndemne a-i înlocui cu bărbați demni de a fi urmașii lor în nobila stăruință pentru înaintarea culturii noastre românesce.

Facem apelul la toți Români cu carte, ca să grăbescă din toate părțile a se aduna la această Adunare generală a „Asociațiunii”.

Ostenela și cheltuelile lor, moralmente vor fi răsplătite prin înloita satisfacția de a fi contribuit la mărutul scop al societății și de a fi putut visita cele mai romantice locuri ale Carpaților apuseni, atât de însemnate și prin trecutul lor istoric.

Popularitatea lui Boulanger în decrescere.

Nereușirea lui Boulanger la alegerile din departamentul Ardèche a produs o senzație generală. Este edeverat, că în zilele din urmă era de prevădută încâtva această nereușire; cu tôte acestea nu se putea crede, că Boulanger va obține așa de puține voturi.

„Republique Française” numesce pe Boulanger un ostaș agitator, care fu eliminat din armată și pe care acum și societatea îl eschide ca pe unul ce nu este vrednic a face parte dintr'însa.

„Boulanger poate trăi și mai departe,” scrie „R. Fr.,” „dér va trăi în rușine; orî-ce societate îl desprețuesce, patrioții îl urăscă, monarchistii, cari mai înainte s'au espusă pentru acest cetățen rău, acum îl alungă dintre ei și îl lasă să fiă de rîsu. Falcicii cai de circ, cari au trasă la carul lui de triumf, acum părăsescă ieslele cele gôle. Boulanger rămâne rușinat în o situațiune atât de miserabilă, încătă n'ar trebui să-l compătimim, decătă n'ar fi atât de mare păcatul lui pentru intențiunea ce a avut-o de a subjuga Parisul pentru sine. Cetățenii dela Ardèche au binemeritat pentru patriă și pentru libertate.”

Foile boulangiste atribue căderea generalului presiunii prea mari și amenințării guvernului. Căderea acesta însă a avut o impresiune atât de deprimătoare asupra lui Boulanger, încătă din această cauză chiar și starea sănătății sale s'a schimbat spre mai rău. Amicii lui Boulanger susțin însă, că cauza lui încă nu este perdută. Ei atribue nereușirea dela Ardèche împrejurării, că Boulanger

n'a fost de față la alegeri. Altmintrelea se afirmă, că Boulanger din nou va pași ca candidat în departamentul Somme, unde la 19 Augustă se vor face alegeri suplimentare și se dice, că chiar decătă nu ar reuși, el va pași ca candidat pretutindenea, cu scopul de a consolida „partida națională” pentru viitoare alegeri generale.

Nou metodă de maghiarisare.

Reuniunea din Verșet, ală căreia scopul este „propagarea limbei unguresce,” s'eu mai bine dîsu maghiarisarea, după cum cetim în „Egyetértés”, devoltă o activitate încordată.

Numita reuniune a început să introducă un fel de schimb de copii între locuitorii din părțile Dunărei de jos și între cei din țera de jos ală Ungariei cu scopul ca prin acesta să înainteze cauza maghiarisării. Reuniunea adecă mijlocesce, ca părinții maghiari din țera de jos să trimită copii lor pe un an orî doi la anumite familii din părțile Dunărei de jos cu scopul ca să învețe limba germană. În schimb, Reuniunea are a se îngriji, ca părinții germani să trimită asemenea copii lor la familiile respective maghiare din țera de jos pentru ca să învețe limba ungurescă.

Cine voiesce să facă un asemenea schimb de copii, abună-sémă ne mai pomenit în țerile civilizate ale lumii, n'are decătă să se adreseze la președintele orî la secretarul numitei Reuniuni de maghiarisare.

SCRILE ȚILEI.

Măne, Duminecă, vor fi alegerile membrilor în Comitetul parochial dela Biserica Sf. Nicolae din loc și a membrilor pentru delegațiunile școlare. În Dumineca trecută a ales sinodul parochial o comisiune de cinci membri, care să compună o listă și să o recomande sinodului spre primire. Aflăm

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Cum am învățat românesce.

(Urmare și fine.)

„Fără aceste slove nu se poate alcătu nici o lecsiă, nu se poate proforisi nici o silavi, căci ele sunt temelul limbii. Dreptă aceea, d-ta vei bine voi să le înveța de rost, pentru ca să le poți cuvînta curat și pe înțeles căci vedă, că dascalii dumitale precum și Franțozul (pe care vîntul se-i ia!) își au stricată profora; nu poți rosti pe a, pe e, c, ș, și altele vre-o câteva. Am nădejde, că poimăne mi le vei pute spune pe din afară; și atunci vom începe a doua maximă, ba, be, bi, bo, și mai la vale. Cređ că ne înțelegem?”

— Ba nu ne înțelegem nici decum, am strigat eșind din ametea ce mă cuprinsese întru auzul barbarelor nimir a bachelorului lui; nu ne înțelegem. D-ta vrei să mă batjocuresci! să mă pui la alfăvita, pe mine, care știu grecește mai mult decătă orî-care tiner de vîrsta mea și care scriu franțuzește Sous la dictée fără a face mai mult de șapte opt greșeli pe față! Dă-mi o gramatică, arată-mi construcția verbelor, ortografia.—

Spune-mi pentru ce scrii Vie și Sară în trei feluri?

— Îți voi spune-o la vreme.

— Pentru că ai o duzină de i? Dér cum scrii masă (table), și masă (Perf. Verbului a mâné)? Cum scrii lege (loi) și lege (Imper. Verbului a leg a)? Așa e că totu un fel pentru-că n'ai doi a și doi e? apoi pentru ce încurci și ameteșci pe băiași? — Acea nu e tréba dumitale, imi răspunse cu un zîmbet ce semăna a strămbet. Învață buchile de rost ca să le știi poimăne.

— Ba nici gîndesc, răspunsei svărlind abecedarul subtă masă.

— He, he, he, la început se pare greu, dér te vei deprinde. Rădăcina învățătorei este amară, dulci sunt rodurile sale.

Sfârșind, strînse ochilarii, își luă ișlicul și eși. — Simții că mi se rădică o greutate de pe inimă.

A! pedantă, ignorantă și îngânfată, strigai, vrei să înveți buchile tale! Să mă descinstesc! A! Chinezule, care ai o sută de litere mai multe decătă orî-ce limbă! A! Tu ai slove amfibii, nici glasnice nici neglasnice! A! Tu socoți că limba mea, deprinsă cu Omeru, se va pute suci ca să dîcă fîrtă, tverdu, gla-

golă ș. a. Numiri sêlbatece cu care tu ai poreclit biete literate! A! Tu vrei să mă descinstesc, să înveți buchile tale! Dér să crepi măcar tu nu le voi învăța! — Lastă că te voi juca eu! N'am trebuință de tine ca să înveți limba mea!

Am alergat la biblioteca tatălui meu, care era într'o ladă mare, pururea deschisă, în coridor. Ajutat de o slugă i-am făcut inventariu și printre mulțimea călindarelor și a cărților în limba grecească modernă, etă ce am găsit tipărite:

„Viețile sfinților din tôte lunile”; „Môrtea lui Avelu”, (poemă de Gesner.) „Numa Pompilius”; (Romanț de Florianu.) „Patimile Domnului nostru”, în versuri; „Istoria lui Argir și a prea frumoșei Elene”, idem; „Despre începutul Românilor”, de Petru Maior; „Flôrea darurilor”; „Întemplierile Franțezilor și întorcerea dela Moscva”; „Talmudul jidovesu”; Manuscrise: „Létopisețul (chronic) lui Ureche Vornicul”; „Cavalerii Levedei”, romanț de Mme Genlis (cred.); „Încungiurarea roșelii”, romanț idem. „Lentor”, tragedie în versuri; „Sapor”, idem. „Matilda”, romanț de Mme Cottin; „Elisabeta” s'eu surguniții în Siberia” idem; „Istoria cavalerului

de Griexu” romanț; „Tarlo s'eu străinii în Elveția” idem; „Zelmis și Elvira” idem.

Sărmană bibliotecă! uitată în scriutul ei la bejănia anului 1821, totă a slujit de futuaia ianicerilor. Ce n'asu da acum ca să am una din acele cărți de sute de orî cetite de tatăl meu!

M'am cercat să cetesc un romanț din acele manuscrise, dér scrisorea era atât de încurcată încătă le-am lasat, făgăduindu-le de ale visita cum mă voi pute deprinde a ceti scrisorea acea ieroglică, ce se obișnuia atunci pe la noi; și luând istoria Românilor de Petru Maior, ajutat de abecedarul urgisit, în puține cesuri am învățat a ceti; pân' în sêră eram destoinic să spuie pe parte câtă orî-care anagnost de repede. Sêra am cetit tatălui meu totă cântul întâiu din „Môrtea lui Avelu”, singura carte, care avea putere a-lu adormi. Bunul părinte se bucură, și atribuind știința mea la vrednicia învățatorului, porunci să se cumpere 5 coți postavă vișiniu de un benis, pe care îl trimise dascalului.

Eu însă nu puteam uita afrontul ce mi-l făcuse. Făcînd un congres de băieți, conșcolari ai mei dela descăli

că lista ar fi compusă astfel: **In comitetul parohial:** 1. D. Almășan, 2. I. Petricu, 3. V. Voinea, 4. I. Lengăr, 5. St. Iosif, 6. I. Săniuță, 7. G. Belisimusu, 8. T. Nicolau, 9. G. Navrea jun., 10. I. Bobancu jun., 11. A. Bărsănu, 12. I. Maxim, 13. Ip. Pasievici, 14. I. Grindu, 15. I. Neguțu, 16. G. Petrovici, 17. Alexe Eremia, 18. D. Pascu, 19. A. Voinea, 20. I. Dușoiu sen., 21. I. Bratu, 22. D. Sibian, 23. F. Pernea, 24. D. Iarca sen., 25. G. Cioflect, 26. I. Prișcu, 27. A. Purcărea, 28. I. Giuvălcă, 29. A. Vlaicu, 30. I. Căpățînă. **In delegațiunile școlare:** 1. I. Petricu, 2. V. Voinea, 3. D. Almășan, 4. St. Iosif, 5. I. Lengăr, 6. I. Săniuță, 7. T. Nicolau, 8. L. Nastasi, 9. St. Stinghe, 10. A. Lupan, 11. A. Bărsănu, 12. Ip. Pasievici, 13. I. M. Burbea. **In epitropia bisericeii:** 1. I. Manole, 2. A. Lupan, 3. D. Lupan, 4. I. M. Burbea.

„Pesti Naplo“ publică o corespondență, în care se dice că poporul unguresc din Trascău e în pericol de a se nimici, deoparte pentru că sărăcesce din zi în zi, și de altă parte pentru că îl cupleşc „Valahii“. La acestea răspunde „K-r.“, că lucrurile nu stau tocmai așa rău și că dacă nu s'ar face chiar nimic pentru îmbunătățirea sorții materiale a poporului maghiar, pentru aceea Maghiarul din Trascău încă totu nu e amenințat de valachisare. — Constatăm așa de curiozitate că cuvintele ale lui „Kolozsvár“, că Românii nu amenință pe Maghiari. Cu atât mai mult amenință însă Maghiarii pe Români. Ori dă „K-r.“ se înșelă despre aceasta?

Punerea în neactivitate a generalului Kuhn, comandantul corpului de armată din Stiria, a produs mare senzație, pentru că nimeni nu-și putea explica cauza, deoarece numitul general este unul dintre capacitățile armatei austriace. Diarul din München „Neuste Nachrichten“ i se scrie acum din Pesta, că generalul Kuhn a fost pus în disponibilitate, pentru că s'astepta ca și sigur, că dănsul se va opune planului administrației militare de a fortifica în anul viitor Viena. Comisiunea de fortificare se dice că și-a și început lucrările sale sub președinția generalului prinț de Hessen.

În 19 și 20 l. c. cădu asupra localităților din jurul Orăștiei grindină; sămănăturile sunt aproape de totu nimicite. Paguba e foarte mare.

francesă și greacă, după multe opinii, care de care mai stravagante, o idee satanică veni unuia în minte.

— Fraților, dișe elu, socotința mea este să închipuim nise întrebări atât de grele, încât să nu le potă tălmăci, ca să-i dovedim că e numai un notăru pedant.

— Evi! bravo! Evi! Hura! Hura! Vivat! strigară cu toții.

Întrebările s'au alcătuit, s'au abrotbat de totă adunarea și mi s'au încredințat.

A treia zi dascalul veni, și întrebându-mă de sciu buchile pe din afară, spre răspuns am deschis cartea lui Petru Maior, și i-am cetit un întreg capitul. Profesorul rămase înlemnit.

Sfârșind de cetit, am urmat în tonul acel pedantic, cu care imi vorbise el.

„De vreme ce veți logiotate, că „am învățat a ceti fără lesniciosul metotul alu abecedarului d-tale, care mi-ai spus că este temeiul limbei, nu sunt „la îndoiela că voi învăța a scri erăș și „fără ajutor dăscălesc. Inșe fiind că „cunosc și simt cu desăvîșire că dascalul pentru un tineru este aceea „ce este grădinarul pentru pom, veți „că eu am foarte multe lucruri de învățat, căci sunt ca un copac ne-

La băile din Vâlcele (Előpatak) au sosit până acum 456 de oșpeți.

După cum se anunță din Kiev, guvernatorul-general rusesc a dat ordinul autorităților din Kiev, Podolia și Volhînia, ca imediat să compună un catalog despre Evreii aflați în guvernamele lor. Se scie că un ucăș alu Țarului dela 3 Maiu 1882 interdice Evreilor imigrarea în aceste guvername și școlul ce se urmăresce prin ordinul de mai sus este fără îndoiela de a se constata, dacă nu cumva s'acalcă acest ucăș; la casă dacă ucășul s'ar fi calcă și s'ar fi aședat Evreii în guvernamele de mai sus, aceea vor fi trași la răspundere și imediat vor fi espulși. După cum se telegrafiază din Petersburg, guvernul rusesc a și dat de ja afară peste granițe pe toți Evreii, ce se aflau în Helsingfort.

D. Al. Degrea, membru la curtea de casață, va reprezenta România la congresul de drept comercial dela Anvers.

După o statistică italiană, în primul trimestru alu acestui an au emigrat din Italia mai mult cu 22,605 locuitori ca în aceeași perioadă a anului trecut. Se cred, că parlamentul italian în sesiunea de toamnă se va ocupa serios de ceștiunea aflării unu mijloc pentru a împedea emigrările, care amenință Italia cu despopularea.

Țera Oltului, Iuliu 11 (23) 1888.

Domnule Redactor! Pe lângă presiunile, ce le suferim din tôte părțile dela dușmanii neamului nostru, n'ar trebui să uităm unu lucru. Să ne întărim în lăuntrul castrelor noastre, să clădim edificiul nostru național pe baze sigure. În nișe timpuri ca ale noastre, în care traiul a devenit așa de greu, aproape imposibil fără de-o cultură ore-care, acum, când lupta pentru existență e atât de înverșunată, ar trebui să ne deschidem ochii mai bine, să cercetăm în a cui îngrijire punem tineră generație, care ar trebui preparată pentru o concurență și mai mare în privința existenței în viitor.

Sunt în multe părți locuite de Români omeni așa de nepăsători față de interesele poporului nostru, încât vrând nevrând 'ți vine să te înșelă de viitorul nemului. Pe lângă nepăsarea, cea mai mare adauge intriga și calomnia, reaua credință și minciuna și vei avé tabloul trist alu însușirilor, ce caracterizează pe

„roditor. Dreptu aceea am făcutu „aceste deșe întrebări, pe care d-ta vei „bine-voi a mi le desluși. Acesta va „fi singură lecția mea. Pe totă ziua „mi „vei tălmăci câte deșe de aceste întrebări. a) C. Nagruzi.

Paul Hervien

TAINA GHEȚARULUI DE JOSU,

Novelă

Traducere de I. S. Spatali.

I.

Neînțelăsa perdere din vedere a lui Rudolf Schuchmann, din Francfort, cășușe mișcare mare în Grindelwald, unde bancherul era foarte bine cunoscut ca om cinstit și bogat.

De trei ani de când venea elu să petreacă luna lui Iulie la otelul Marele Călugăru, lumea se obișnuise să-i dică scurtu domnul Schuch.

În populație imprăștiată între amendoi Scheideck, unii susțineau că fusese o crimă; alții totu mai credeau nu-mai într'o întâmplare. Așa că în ziua de 2 Augustu 1809, și a anchetei, era multime de lume adunată în piață, în fața primăriei.

Compania călăuzelor fu introdusă în sala de audiență, și omeni aceștia tineri, copți de lupta dîlnică, aședându-se pe bănci, își aliniară capetele descoperite

unii conducători ai poporului românesc și chiar pe unii, cari sunt chemați a forma generația tineră.

Cred, că ar fi lucrul cel mai po-trivitu de a se începe o companie generală prin diaristica noastră în contra tuturor acolora, cari nu-și implinesc datoria, cari nu dau poporului echivalen-tul ajutorului primitu dela popor, pen-tru ca lumea să-i prețuiască după fa-ptele lor.

Aici la noi în țera Oltului se întem-plă multe lucruri ciudate, der cea mai ciu-dată este fără îndoiela apariția figurii D-lui Ioan Ințiu din Perșani pe terenul dăscălesc. Și ca să nu se pară, că vor-besc de acesta din unu simțământu de dușmănie, cred că e folositor a stabili unu criteriu de judecată pentru acestu domn învățator, absolventu de teolo-giă și candidat de preoție. Îl întrebă pe acestu domn, care-i sunt ideile lui, cu ce bagaj de cunoscințe intră în vîița publică, care-i este planul de mai ina-nte schițat pentru de a-și pute conduce acum pe copii, er în viitoru ca preotă turma lui Christos, în fine care-i sunt as-pirațiunile și idealul?

Știința sufletului e încă așa de ina-poiată, încât nu dă prevederea sigură în viitoru. Der nu e mai puțin adevă-rat, că „diua bună se cunosc de di-minetă“ și că prin urmare ori cine e în dreptu a conchide dela faptele trecute ale cuiva la viitoru la purtare. În ca-sul acesta trecutul servește de crite-riu pentru judecarea unu om în viitoru.

Să judecăm deci pe d-lu învățatoru I. Ințiu cu măsura stabilită mai sus, adică să-i vedem faptele, idealul, planul seu de conduită etc. Nu-i voiu trece cu vederea faptele dănsului de-o notorietate mai publică, pe care le cunoscă împrejurimea totă. Domnul Ințiu jun. e învățator în comuna Perșani de vr'o doi ani de zile. Nu potă scie ce a învățat pe micii copilași, der atăta sciu, că în acestu timp n'a făcutu de cât unu esamen și nici acela public. Cu alte cuvinte, d-lu învățatoru Ințiu n'are plăcere de a fi controlată nici ba-rem de opiniunea publică a comunei sale, căci altfelu nu-mi potă explica pentru ce d-sa n'a făcutu cunoscută diua esamenului, nici nu-mi potă explica pen-tru ce d-sa n'a făcutu tôte esamenele cerute pentru doi ani? Acestă purtare a domnului învățatoru dă mult de cugetat, lasă chiar orecari îndoieli, cu atât mai mult, cu cât la singurul esamen datu de Dumnealui cu elevii n'au asis-tat decât tatalu seu, ca directoru, er din partea oficiului comunalu cumnatul d-sale, primarul. Unu esamen așaderă făcutu în familiă și nimic mai mult.

Faptele vorbesc de sine; der ce mă miră mai mult este puținul inter-est, ce-lu pună autoritățile școlare su-periore întru cercetarea, dacă învățatorii își fact datoria în consciință seu nu, căci eu cred că a sositu timpul ca în-vățatorii să fiă omeni cu tragere de i-nimă pentru cultivarea și luminarea lui. Autoritățile școlare superiore ar fi tre-buit de mult să se îngrijescă, ca în acestă comună să fiă unu învățator har-nic, căci chiar fostul învățatoru deși era din școlă veche ce nu e de negat făcea mai mult decât actualul. Aci stă cheia enigmei, pentru ce acestă co-mună, de altfel materialicesce bogată, e atăt de sêrac în privința spirituală.

Încă ceva pentru domnul Ințiu ca învățator. Domnia-Sa, care e atăt de strîșu legat de cei mai cu putere omeni din comună, domnia-sa, care e fiul preo-tului reprezentant alu comunei, de ce n'a luat inițiativa pentru reînnoirea edi-ficiului școlar, care e pe cale de a se dărâma? A căutat dumnealui să lumi-neze și să convingă poporul despre folo-sele unu edificiu bun de școlă și a-poi despre foloșele, ce le aduce învățatura?

Să nu se mire d-lu. Ințiu de aceste întrebări, ci mai bine să ne mirăm noi, că din acestă comună nu e unu singur copil trimes la vre-o școlă secundară; se vede că acolo n'a pătruns încă du-hul adevărului. Și când te uiți în tre-cut, la omeni, cari au eșit din acestă comună, veți 2, 3 figuri, ce au învățat trei clase în Șinca veche, unu, care a studiat 3 gimnasiale și figura Domnului învățator, care a trecut prin 6 clase gimnasiale, er acum e absolventu de teo-logiă și candidat de preoție. Atăta e totul și nimic mai mult. Și atunci să-mi dea voe Dumnealui, să-lu întreb unde e dragostea de carte infiltrată în sângele poporului, ce a făcutu D-lui pen-tru a deschide ochii omenilor în privința rului celui mare, care urmază din adăncă nescință?

Tonel.

Intemplieri diferite.

Fulgerul ca medic de ochi. Nu-mărul de Joi alu diarului „Times“ face cunoscută o eminentă vindecare a or-birei ochilor prin fulgere. Marți a is-bucnit în Wolverhampton o grănică furtună. Unu orb, care din nenorocire își pierduse vederea ochilor, era toc-mai condus acasă, când deodată îi trecu pe dinaintea ochilor ce-i purta ca să-și ascundă albăta ochilor, un ful-ger împreunat c'unu tunet așa de in-fricoșat, încât orbul se îngroză de spaimă și simți durere la cap. După

n'a mai vorbit, fiindcă urcușul era greu și făcea pe om să sufle greu.

După ce am trecut de Zassenberg am băgat de sēmă, că domnul Schuh. adică domnul Schuchmann s'abătea din drumul croit de mine în ghiață... Cum mergeam înainte nu băgasem de sēmă... Li strigai: „Feresce-te! Bagă de sēmă pe unde calci!... Mergi după mine!“ Elu se mai depărtă vreme de un minut, răspundându-mi: „Lasă-mă în pace, vreu să vedă florea ceea de zăpadă roșă.“ Atunci s'a întâmplat nenorocirea!...

Aci Ulric Tagmer își opri poveș-tirea a lene, căci până acum elu parcă spusese o istorie învățată pe din afară. Glasu-i tremura, nu mai putuse vorbi.

— Spune mai departe! dișe sindi-cul cu un fel de stăruință.

Ulric Tagmer își puse mâna pe frun-tea asudată și după-o silință putu să vorbească:

— Negreșit că era unu pod de ghietă nou... Am audit unu trosnită, o înjurătură... și n'am mai vedut pe ni-meni.

Sindicul întrebă: — Nu erai legat cu d. Schuchmann? Cum ai făcutu o astfel de prostie, d-ta unu muntean dibaci?

Tagmer îngână: — Elu n'a voit! O exclamație surdă s'audi pe banca călăuzelor.

Ulric, foarte încurcat, se întorse spre ei tremurându-i glasul: — Spu-

puține momente abia, zări elu că și-a recăștigat ărași vederea ochilor.

Furt. In Răchita mai mulți țigani călcară casa executorului de dare Ionu David și furară 250 fl. bani gata, timbre, tutun și haine. Hoții au fostu prinși și predați judecătoriei.

Sôrtea [espediției lui Stanley. In 18 Iulie a. c. guvernorul statelor din Congo, d-lu Camil Ianssen (medic de profesiune), sosind în Bruxela aduse triste sciri despre sôrtea expediției lui Stanley. Expediția îndrăznețului americanu fû cu totul nimicită. In drumul său din Aruvimi spre Nyansa la lacul Montad-Zing în țera Maboșilor, unde trebuia să mergă prin apă — ce le ajungea până la cõpsă — ca să măsoare întinsele câmpii, Stanley fû deodată atacat de câtră indigeni și ômenii lui furu împrăștiati. Decă Stanley a rămas în viață nu se scie. Cea dintăiu veste sigură despre nesuccesul expediției a adus-o în Boma sublocotenentul Ward din tabăra maiorului Bartellof în 28 Aprilie a. c. după ce elu a întreprins un marș cumplitu dela stațiunea Bangala până la litoralul în celți mai scurtu timp. Scirea a fostu dată de câtră sublocotenentul în cetatea portugeză St. Paul de Loanda, la oficiile telegrafice din San Thomé pentru Bruxela și Londra, s'a ținut încă în secret. Emin-pașa și căpitanul Casati n'ăvêu pe la finea lui Noemvre a. tr. încă nici o scire despre apropierea unei expediții care să-i detașeze. Ianssen nu crede că „Pașa celtu alb”, despre care se spunea că venind dela Sudu a sosit în Sudan, a putut să fi Stanley. Unu Dr. anume Gustav Mangold din Kiel voiesce din nou să se pregătescă ca să ajungă pe Emin-pașa; fiind că expediția Englesului Montague Kerr, după môrtea conducătorului s'a disolvat.

Capriciul întâmplării. Diarele din America naréză următorea întâmplare: Bogatul comerciantu din New-York, Isaac Waldorf, înainte de asta cu unu an și jumătate, făcu cunoscintă cu o tineră fată, care abia avea 18 ani și care atunci trecu din Viena în America, dându-se acolo sub numele de Lina Sterling. Ea intră în serviciul bătranei neveste a memoratului comerciantu ca fată de casă. Comerciantul Waldorf se amoresă în ea și după câteva luni o luă de nevastă, cununându-se cu ea la biserică după tôte prescriesele legii. Tânera nevastă ducea o viață fericită cu bărbatul ei și fiind că prin căsătoria se făcu atât de bogată, scrisese mamei sale să se mute acolo, în America, la ea și să ia parte la fericirea ei. Bătrâna

mamă întreprinse o lungă călătorie până la America și ăilele trecute ajunse în New-York. Când vedu pe bărbatul ficei sale tipă grôzniciu speriat și amețit. Ea recunoscu în persôna bărbatului ficei sale pe propriul ei bărbat de odinioară, care după ce o luă în căsătoria și trăiră la olaltă mai mulți ani, emigră în America. După trecerea lui în America nevastă rușinată își luă unu nume străin pe care îl purtă și ficea-sa și din care causă tatăl nu putu să scie, că elu își ia de nevastă pe propria lui ficea. Când tineră nevastă află, că tatăl său este bărbatul ei, se bolnăvi și născu fără vreme. In urma acestei născeri nefericite căpeta o bolă din care nu-i speranță să potă scăpa cu viață.

Petrecere.

Cu ocaziunea adunării generale a despărțământului XII. alu Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român, ce se va ține în Heanda mare, la 26 Augustu 1888 st. n., se va arangia din partea Comitetului unu bal în favoarea fondului Asociațiunei și a școlii greco-catolice române din Heanda mare.

Prețulu de intrare 1 fl. de persôna, 2 fl. v. a. de familiă. Suprasolvirile se voru publica în fôia Asociațiunei „Transilvania”. Pe lângă invitarea acêsta biletulu de intrare se potă cumpăra la Mihailu Turcoviciu casariulu comitetului filiale de primire, și sêra la casa balului. Inceputulu la 8 ôre sêra.

Deșiu, la 24 Iulie 1888.
Augustu Munteanu, Petru Mureșian, u
directori. secretari.

SCRIRI TELEGRAFICE.

Stockholm, 28 Iulie. Impăratul Germaniei a plecatu dimineață la 3 ôre la Copenhaga. Impăratul a rugat pe regele Suediei să fiă nănaș (martor) la botezul nou născutului său prinț.

Viena, 28 Iulie. Impăratul Germaniei va sosi în primele ăile ale luni Octomvre în Viena.

Bruxela, 28 Iulie. Diarul cancelarului rusesc „Le Nord” scrie: Europa potă să privescă cu cea mai mare speranță de pace la urmările întrevederii.

Kiev, 28 Iulie. Guvernorul generalu a fostu lovit de apoplexiă la revista trupelor, ce s'a făcutu din incidentul festivităților jubulare. Elu a cădutu pe dată de pe cal.

Paris, 28 Iulie. Incercarea de

mobilizare a divisiunei din Nancy a fostu amănată.

Boulanger a făcut prima preumblare cu trăsura după zăcerea lui. Plicul nici că a luat noțită înses despre elu.

Mulțămita publică

Multu on. d. Dr. Vasiliu Lucaciu, binecunoscutu nêmulu nostru românesc, a binevoit a dona „Pietatea”, carte de rogăciunți, compusă și edată prin D-sa, 10 esemplare în a. tr. ăra 20 esemplare în a. c. pentru a se împărți învêțăcelor mai diligenți, ca premii, cu ocaziunea esamenelor. Din acelea: 22 esempl. s'au împărțit elevilor din Șiomcuta-mare, 8 es. celora din comuna Gaura, la finea esamenului.

In numele elevilor și alu elevilor premiați, mi iau permisiune și pe acêsta cale a esprima m. on. d. donatoru cea mai ferbinte mulțămită, asigurându-l că inimile părinților și ale tuturor saltă de bucurie, vedend în Dumineci și sêbatori în biserică micuțele odrasle, cetind și lăudand pe D-șeu din cârticele primite ca premiu.

De ar avé d. Dr. Lucaciu câtu de multu imitatori între Români nostri! Șomcuta-mare, la 24 Iuliu 1888.

Elie Popu, invêt.

DIVERSE.

Unu escroc americanu. Americanii ne întrec în tôte, chiar în escrochii; de acolo ne surprind prin întreprinderea lor colosală. In ultima sa călătorie prin orașele Americii, d-na Adilina Patti era așteptată în capitala Alexicului. Un escroc americanu anume Beuson profită de acêsta împrejurare pentru a face o mică atacere. Veni la Alexico sub numele de Majier și se dedu dreptu impresar alu vestitei cântărețe. Luă cu chiriă o sală și în casă pentru 300,000 de franci, subscripțiun. Apoi și luă bișnoru banii și plecă la New-York, unde ducea o viață de prinț. Guvernul mexicanu ceru înses estradarea sa dela guvernul Statelor-Unite. Datu pe mâna autorităților mexicane, Beuson se hotărî să se sinucidă. Se prefăcu că e bolnav și pe când unu soldat îl conducea la celula sa de infirmărie, elu sări peste rampa scării și cădutu din alu doilea catu la pământ. Și rupse colona vertebrală și muri peste câteva ôre.

Rectificare. „România”, după care am publicat și noi în foiletonul din Nr. 155 alu fôiei nôtrec discursulu d-lui

G. Misailu, ținut la serbarea „societății pentru învêțatura poporului român, face o rectificare. S'a lăsatu afară din erore următorul pasagiu frumos:

„Afară de acestea voi sciti ca și noi, că pe lângă lipsa de învêțatori, două au fostu marile piedeci, care au paralisat realizarea mântuitorului principiu alu obligativității învățământului sătescu seu poporanu: *Lipsa de localuri și lipsa de școlari.*”

„Mergend în comunele domniilor vôtrec, asociați-vé și lucrați din tôte puterile cu autoritățile publice și cu cetățenii, care voru face ca aste piedeci să dispară.

„Acestea vi le impune societatea; căci: școla fără școlari și fără localu este totu atât de imposibil precum nu se potă admite unu Christos fără ucenic și o religie fără temple.

„In fine, credu că ați învêțat prea indestul ca să sciti, că sunteți Români și că în acêstu secolu alu luminelor aru fi o crimă pentru unu Român scitoru de carte, ca să nu comunice acêstu daru Dumnezeescu semeniloru săi ignoranți.

„Nu trebuie să vé repausați, o clipă măcar, până ce ultimul om din comuna vôtrecă nu va sci ceti și scrie. Numai astfelu vé veți face demni de marea misiune ce vé va încredința mâne guvernulu țerei: *Misiunea de a fi luminătorii consătenilor vôtrec: mândră și sublimă misiune!*”

Cursul pieței Brașov

din 24 Iulie st. n. 1888

Bancnote românesc	Cump.	8.70	Vend.	8.74
Argintu românesc	"	8.68	"	8.70
Napoleon-d'or	"	9.88	"	9.92
Lire turcesc	"	11.20	"	11.24
Imperial	"	10.20	"	10.24
Galben	"	5.88	"	5.91
Scris. fonc. „Albina” 6%	"	101.—	"	—
" " " 5%	"	98.—	"	98.50
Ruble rusesc	"	117.—	"	118.
Discountu	"	6 1/2—8%	"	pe anu.

Cursul la bursa de Viena

din 26 Iulie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	101.65
Renta de hărtia 5%	89.80
Imprumutul căilor ferate ungare	151.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	115.—
Bonuri rurale ungare	105.—
Bonuri cu clasa de sortare	104.80
Bonuri rurale Banat-Timiș	105.—
Bonuri cu cl. de sortare	105.—
Bonuri rurale transilvane	104.40
Mărci 100 imp. germane	60.95
Londra 10 Livres sterlinge	124.75
Imprumutul cu premiul unguresc	131.—
Renta de hărtia austriacă	80.95
Renta de argint austriacă	82.10
Renta de aur austriacă	112.15
Losuri din 1860	139.90
Acțiunile băncii austro-ungare	872.—
Acțiunile băncii de credit ungur	308.50
Acțiunile băncii de credit austr.	307.90
Bonuri croato-slavone	104.—
unguresc	100.50
Galben împărătesc	5.89
Napoleon-d'or	9.86

Editor și Redactor responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

nepți voi chiar, voi sciti forțe bine cum merg lucrurile!... Când m'am apropiat ca să legu de mine pe d. Schumann elu m'a respins așa (Tagmer făcu un gest cu cotul), dicându-mi: „O să mă plictisesc cu prostiile tale!.” Ce ați fi făcut voi?... Ôre o călăuză nu-i mai rău de câtu unu rob?

Alte șgomote și semne de tăgăduire protestară în potriua acestor vorbe.

— Tagmer, impresiunea ce ai produsu asupra camarășilor d-tale va fi împărțită de tôte ômenii cu bunu simț, dise sindiculu. — Admitend că spui adevêrul, raportulu d-tale nu se potriveșce cu caracterul d-tale. Fă bine și ne spune acum, ce ai făcutu după întâmplarea acêsta?

Ulric se gândi câteva secunde, pe urmă dise descurageat:

— Nu mi aduc aminte.

Înă audind ôpte vrășmașe la spatele lui și tulburat de privirea prigonitoru sindicului, își luă inima în dinți:

— Ecă ce am făcutu!... dise elu. —

Am alergat pe malul crăpăturii... m'am uitat în fundu... era unu frig de ghiță și întunerec... și era unu vuetu de apă ca la môră... am strigat potă d'o mie de ori: Domnule Schuchmann... domnule Schuchmann!... Audiam cum se ducea în jos glasulu meu... Inse din fundu nu venea nimic!

— Câtă vreme ai statu astfelu?

— Nu sciu.

— Oricum, tocmai peste două ăile

te-ai arătat ér. Faptulu acêsta a isbit pe tôte lumea. Pentru ce nu te-ai grăbitu ca să informezi autoritatea?

Ulric răspuse, înecat:

— Imi era prea rușine... Imi era frică să m'arăt... Gândiți-vé ce este o călăuză, care se întorece fără călătorulu său!

De astădată cămărășii aprobară vorbele lui. Da, era grozavă poziția; căți-va dintr'ânșii trecuseră prin ea.

După o mică odihnă sindiculu început ér interrogatoriulu:

— Alaltaer patru călăuzi, însărcinați să controleze spusele d-tale, au fostu duși de d-ta ca să le arăți unde s'a întâmplat nenorocirea și n'ai fostu în stare să le arăți locul. Vedți că lucrulu acêsta este ciudat.

Ulric îngănă:

— Ninsese după nenorocirea acêsa... N'am putut să cunosc locul...

Atunc sindiculu sculându-se îi dise:

— Tagmer, trebuie să ți expun tôte greutatea casului d-tale: estu acusat că ai omorit pe bancheru pentru ca să-l jafuești, și că pe urmă ai aruncat cadavrulu într'o prăpastie d'imprejur.

Tagmer învineși și mai tare. Dete din umeri.

Sindiculu dise ér:

— Domnule Schuchmann purta totdeuna în busunar o sumă mare de bani... Locuitorii din vale l'ău vedutu în mai multe rânduri scotend unu portofoliu încărcat cu bani, și d-ta scii ai lucrulu

acêsta totu așa de bine ca oricare altulu. De aceea ai făcutu ce ai făcutu ca să pleci singuru cu elu....

— Inse eu nu l'am opritu să mai ia și p'alteineva...

— Nu'i adevêratu. Am să ți citescu deponiția otelierului dela *Marele Călugăru*:

„In ziua de 25 Iulie d. Schuch... imi spuse că plănuse să se ducă a doua zi pe vârful Grôzei. Era forțe îngrijat; m'a întrebat, decă Ulric Tagmer este omu sigur.” Eu l'am îndemnat, fiindcă vrea să facă o plimbare așa de primejdiosă, ca să mai ia încă vre-o doi călăuzi. După ce s'a gândit puțin d. Schuch... mi-a disu: Aș! s'ar supăra Tagmer, care m'a rugat forțe multu ca să l'iu numai pe elu. — Iacă ce sciu despre afacere și afirmu acêsta pe conștiința mea. Iscălitu: *Moeren*, proprietarul otelului *Marele Călugăru*.”

Ce ai să răspunzi?

Tagmer încremenise. Din când în când respirația i eșia din gât ca o resuflare de bou. Beghei:

— Voiam... decă vomu fi norocoși... să fiu eu cel dânteu călăuzu... care se se fi suitu... pe vârful Grôzei.

— In sfârșitu, după dorința d-tale, ați plecatu numai amendoi. S'admitem versiunea d-tale: nenorocirea s'a întâmplat Marți, pe la dece seu unspredece cêsuri dimineață și d-ta tocmai Joi la șee cêsuri sêra vii zăpăcit în Grindwald și spui despre nenorocirea asta lucrulu așa

de fără de șicu, încâtu lumea în locu să te bănuiască că l'ai omorit, din potriua te socotese nebunu. Mărturiseșce d-ta singuru, decă purtarea d-tale nu dă banueli. Așteptă înses urmarea: în ajunulu plecării d-tale imi ceruseși să ți pregătescu unu certificat de săracie pentru biuorul cantonului...

— Etă certificatul!... dise grefierulu tăind vorba sindicului și rădicand în aeru o hărtie pentru ca s'o vadă călăuzii.

Sindiculu dise ér:

— Atunc nu aveai nici o para, Tagmer. Ascultă acum raportulu agentului de poliția municipală:

„Insoțitu de păduraru și de pazniculu satului m'am dusu acasă la Ulric Tagmer, care lipsea. Am făcutu perchișiția în singura odăe pe care o are elu ca locuință. Am căutat prin haine și prin saltea din patu, am scotit în culcușulu caprelor, și n'am descoperit nici unu lucru de prețu nici altceva. Tocmai eram să plecăm, când unulu dintre noi băgă de seamă, că pământulu fusese săpatu de curend lângă vatră. Cercetand în locul acelu am găsit două spre-dece corone de aur germane. Spre adevierea acestora au iscălitu: Hermann Claus, comisaru; Petru Sigmund, păduraru; Iosifu Maria Redlinger, pazniculu satului.”

Acum trebuie să ne spui, Tagmer, de unde ai d-tă paralele acêsa?
(Va urma.)

Schwarze Seidenstoffe von 80 kr. bis fl. 11.40 per Meter
(ca. 150 Qual.) versendet
roben- und fückweise zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (f. f. Hoflieferant), Zürich.
Muster, umgehend. Briefe 10 fr. Porto.

Avisu d-loru abonati!

Rugam pe d-nii abonati ca la renoirea prenumaratiunei se binevoiasca a scrie pe cuponul mandatului postal si numerii de pe fasia sub care au primitu diarul nostru pana acuma.

Domnii, ce se aboneza din nou, se binevoiasca a scrie adresa lamuritu si se arate si posta ultima.

Sosirea si plecarea trenurilor si postelor in Brasov.

I. Plecarea trenurilor:

1. **Dela Brasov la Pesta:**
Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute sera.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineata.
2. **Dela Brasov la Bucuresti:**
Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineata.
Trenul mixt Nr. 318: 1 ora 55 minute dupa amez.

II. Sosirea trenurilor:

1. **Dela Pesta la Brasov:**
Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute inainte de amez.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute sera.
2. **Dela Bucuresti la Brasov:**
Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute dupa amez.
Trenul accelerat Nr. 301: 10 ore 12 minute sera.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficiala dela 15 Iulie st. v. 1888.

	Cump.	vend.
Renta romana 5%	91—	92—
Renta rom. amort. 5%	92.1/2	93—
Renta convert. 6%	90—	90.1/2
Impr. oraș. Buc. 10 fr.	37—	42—
Credit fonc. rural 7%	106.3/4	107.1/2
" " " 5%	92.1/4	92.3/4
" " urban 7%	105.1/2	106—
" " " 6%	98.1/2	99.1/2
" " " 5%	88—	88.3/4
Banca naț. a Rom. 500 Lei.	945—	960—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	220—	225—
Aur contra bilete de banca	16.40	16.65
Bancnote austr. contra aur.	2.01	2.02
Aur contra argintu seu bilete	16—	16.3/4
Florin valore austriac	2.01	2.

celu mai escelentu mijlocu in contra tuturor insectelor

foloseste cu taria frapanta si distruge insectele, ce se afla, astufeliu de iute si siguru incatu nici o urma a lor nu mai remane.

Distruge totalu ploșnițele (paduchii de lemn) si purecii.

Curata bucatariile radicalu de prasila gandaciloru.

Delaturu imediatu tota stricaciunea moliiloru.

Eliberaza celu mai iute de supărarea muștelor.

Apăra animalele nostre domestice si plantele de totu felulu de parasiți si de boale ce urmeza din cauza lor.

Curata cu desevărșire capulu de paduchi etc.

Să se observe strictu: Ceea-ce se vinde cantaritu in hartia nu este niciodata **Speci-
litate-Zacherl.**

Nu mai in Sticle-originale veritabilu si eftinu de procuratu dela depositulu principalu

I. Zacherl, Wien, I. Goldschmiedgasse 2.

In Brasov dela Domnii:

I. L. & A. Heshalmer
Emil Porr
Demeter Eremias
Karl Schuster, farmac.
Iulius Hornung
I. Goos

In Radauti la Domnii:

C. Teichmann
A. v. Rossignon
A. Decani
C. Deutscher.

Heinrich Zintz
Carl Irk
Heinrich Rhein
Ratz Lajos
Karl Kirr
Ferd. Iekelius, farm.

In Siretu la Domnii:

Israel Sommer
Ph. Zettel
I. Dempiak Ved.

Ed. Kugler, farm.
Iul. Müller,
N. Gradinar
Ioh. Lerchenfeld
Karl Töpfner
George Stefanovici.

In Suceava la Domnii:

Nathan S. Hausierer
E. Liska
I. Symonowicz
H. Beiner.

In orașele cealalte si la țara depositele de Zacherlin veritabilu se potu vedea pe placatele espuse.

56,12—7

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potu cumpăra in tutungeria I. Gross, in librăria Nicolae Ciurcu si Albrecht & Zillich.

Nou abonamentu

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie 1888 st. v. s'a deschis nou abonamentu la care invitamu pe toti amici si sprijinitorii foiei nostre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.
pe șese luni 6 fl.
pe unu anu 12 fl.

Pentru România si străinatate:

pe trei luni 10 franci,
pe șese luni 20 franci,
pe unu anu 40 franci.

Abonarea se pote face mai ușor si mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se voru abona din nou, se binevoiasca a scrie adresa lamuritu si a arăta si posta ultima.

Administrațunea „Gazetei Transilvaniei“.

Veritabila făina pentru pâne de casă.

Pentru a satisface dorinței multor dintre onor. mei mușterii producă d'aci înainte

Veritabila făina pentru pâne de casă.

Soiulu acesta de făina se produce din grău escvisitu de curatu, d'aceea făina prin puterea ei neslabita se pote cu totu dreptulu recomanda fiă-cărui menagiu ca cea mai buna.

In așteptarea comandelor atatu pentru acesta făina, catu si pentru tote cealalte soiuri de făina si legume, ce se afla totdeuna in depositulu meu, mă subsemnu

108,3—1

cu inalta stimă

MARTIN FROMM.

Veritabila făina pentru pâne de casă.